

Alarmantni glasovi o Švedski

Razna poročila zatrjujejo, da obstaja neposredna nevarnost za ohranitev švedske nevtralnosti — Na Švedskem se mrzlično pripravljajo na vse primere — Stališče Sovjetske zveze

PARIZ, 25. aprila. Havas. PO ZANESLJIVIH IN POTRJENIH VESTEH SE JE VELIK DEL NEMŠKIH ČET VKRCAL NA TRANSPORTNE LADJE, KI SO BILE ZASIDRANE V NEMŠKIH PRISTANIŠČIH NA BALTU. ZDI SE, DA JE V SPREMSTVU TEH LADIJ TUDI VEČ LEDOLOMILCEV. PO VSEJ PRILIKI SO TE LADJE NAMENJENE V SMERI PROTI ŠVEDSKI, KAR DOKAZUJE, DA OBSTAJA NAJNEPOSREDNEJŠA NEVARNOST ZA NAPAD NANJO. MOGOČE PA JE SEVEDA TUDI, DA SO TE ČETE NAMENJENE ZA PREVOZ NA NORVEŠKO, KJER NAJ BI OKREPILE NEMŠKE BOJNE EDINICE, KI OPERIRAJO NA PODROČJU OSLA. TODA TEŽKO BI BILO RAZUMETI, ČEMU SE VKRCAVAJO ČETE TUDI V KLAJPEDI IN PRISTANIŠČIH VZHODNE PRUSIJE, OD KODER JE POT NA NORVEŠKO DOSTI DALJŠA. MIMO TEGA ZA TAKE TRANSPORTE NE BI BILA POTREBNA NAVZOČNOST LEDOLOMILCEV. NA DRUGI STRANI PA DOKAZUJEJO TUDI NEMŠKE OPERACIJE NA NORVEŠKEM V SMERI ŠVEDSKE MEJE, DA JE ZELO VERJETEN NAČRT VDORA NA ŠVEDSKO.

ŠVEDSKI OBRAMBNI UKREPI
STOCKHOLM, 25. apr. Reuter. Švedski prestolonaslednik princ Gustav Adolf je naslovil voditelju švedskih skaytov poslanico, v kateri pravi, da stoji Švedska pred veliko nevarnostjo. Toda švedski narod ne sme izgubljati vere in mora pogumno gledati nasproti vsem dogodkom, naj bi se razvijali kakor koli. Kakor se je danje izvedelo, so že izvršene vse priprave za evakuacijo civilnega prebivalstva v Malmöju in nekaterih drugih

najbolj eksponiranih obalnih mestih. Malmö leži na skrajnem švedskem jugu nasproti Kodanju, ki leži na nasprotni obali Ore Sunda. Stanovanja za begunce so tudi že pripravljena. Obrambni ukrepi se prav tako nadaljujejo na vseh koncih in krajih, tako da bi bilo Švedsko težko iznenaditi tako, kakor je bila iznenadena Norveška. Tudi listi pišejo obširno o obstoječi nevarnosti. Tako pišejo n. pr. »Göteborgs Tidningen«, da je nevarnost, da bi bil prvi napad na Švedsko izvršen

iz zraka. Vsi poizkusi napadalca, izkrcati se na obalah, bi naleteli na odločen švedski odpor. List pravi dalje, da stoje države, ki niso sposobne upreti se terorju in brezobzirni nevarnosti, prav tako pred propastjo, kakor slabo oborožene, morda pa je za prve nevarnost še večja. **RAZPOLOŽENJE V SOVJETSKI ZVEZI**
MOSKVA, 25. aprila. United Press. Razpoloženje v Moskvi se je z ozirom na najnovejši razvoj evropske vojne precej spremenilo. Predvsem se opaža, da zavzemajo sovjetski listi vedno bolj nevtralnost stališče in v ničemer več ne sekundirajo Nemcem, kakor so še nedavno. V javnem mnenju se pa tudi lahko opazi nezadovoljstvo z nemško akcijo na Danskem in Norveškem. Še bolj se čuti odpor proti eventualnemu napadu na Švedsko.

LONDON, 25. aprila. Exchange Telegraph. Sovjetski veleposlanik Majski je obiskal angleško zunanje ministrstvo, kjer se je več časa mudil. O namenu in pomenu njegovega obiska ni bilo izdano nobeno poročilo, na poučenem mestu se pa vseeno zatrjuje, da ni govoril o trgovinskih odnosih med Sovjetsko zvezo in Anglijo. Vse bolj prevladuje prepričanje, da sta Majski in lord Halifax govorila o Švedski in nevarnosti nemškega

napada nanjo. V zvezi s tem so se razširile vesti, da je sovjetska poslanica ga. Kolontajeva obljubila švedski vladi, da bo Sovjetska zveza podpirala švedska prizadevanja za ohranjanje nevtralnosti.

GLASOVI ITALIJANSKIH LISTOV

RIM, 25. aprila. Ass. Press. Sklepi vrhovnega vojnega sveta zaveznikov v Parizu predstavljajo po poročilih pariških dopisnikov rimskih listov novo potrditev, da se Pariz in London pripravljata na to, da uskladijo politična in vojaška vprašanja s cilji, ki jih zasledujeta v tej vojni. Zaradi tega je očito, trdijo italijanski listi, da so se zavezniki skupaj z Norveško, ki jo sedaj prištevajo k svojemu taboru, pobrigali za to, da se tokrat pravočasno pripravijo za vse eventualnosti ter store razne politične in vojaške korake za razširitev vojne. S tem v zvezi zastavljajo italijanski listi vprašanje, na kateri strani je mogoče pričakovati zapletljaje, ki bi vojno razširili? Švedska, Nizozemska in Belgija predstavljajo nevaren sektor napetosti. Pa tudi Švica in države na evropskem jugovzhodu so izpostavljene igri vojne propagande. Vesti, da se Nemčija pripravlja na akcijo proti Švedski, beležijo italijanski listi brez komentarjev.

Na norveških bojiščih še nobenih odločitev

Po nemškem poročilu se je posrečilo nemškim četam doseči ponekod lokalne uspehe — Po zavezniških vesteh se bijejo med Trondhjemom in Namsosom prvi večji boji

FRANCOSKE INFORMACIJE
PARIZ, 25. aprila. Havas. O razvoju bojev na Norveškem ni nobenih podrobnih uradnih poročil. Izvedelo se je pa, da stoje severno od Osla na področju Lillehammerja in Hamarja zavezniške čete skupaj z norveškimi na postojankah, ki preprečujejo vsako nadaljnje napredovanje Nemcev proti severu. V zaledju Bergena in Stavangerja se norveški oddelki uspešno upirajo napredovanju Nemcev, ki skušajo predreti iz obeh omenjenih pristaniških mest dalje v notranjost države, da bi dobili zvezo z onimi nemškimi četami, ki operirajo na področju Osla. Na področju Trondhjemja so prišle zavezniške in norveške čete, ki prodirajo iz Namsosa proti jugu, v stik s prvimi iz nemških četami iz Trondhjemja. Boji se bližajo približno na polovici pota iz Namsosa v Trondhjem, podrobnih podatkov o teh operacijah pa ni. Boji so zelo razbiti in se fronte močno spreminjajo po položaju. Trondhjem na jugu še ni obkrožen, kar poročajo iz Švedske. Položaj pri Narviku se ni spremenil. Prebivalstvo je bilo iz teh krajev evakuirano, ker se pričakuje, da se bodo razvili prav med Trondhjemom in Namsosom največji boji med zavezniškimi in nemškimi četami.

PRIKAZ FRANCOSKEGA TISKA
PARIZ, 25. aprila. Havas. Tisk komentira zadnje vojne operacije na Norveškem in naglašja, da je norveški smučarski bataljon zajel večjo skupino Nemcev. Dovažanje zavezniških letal je pospešeno, tako da je zdaj že močnejše od nemškega. Odpor Norvežanov postaja iz dneva v dan močnejši. Vsak poizkus napada na švedsko nevtralnost bo pa naletel na odločno reakcijo.

NORVEŠKI DEMANTI
LONDON, 25. apr. Reuter. Norveška radijska obveščevalna služba najodločneje zanika vesti, da se je znaten del norveške divizije predal Nemcem, ostali del četi da je pa uničen. Divizija se

popolna še dalje odločno brani in pričakuje vsak čas končnega uspeha z dotočkom pomoči.

NEMŠKO URADNO POROČILO
BERLIN, 25. aprila. DNB. Vrhovno poveljstvo poroča, da so se sovražne pomorske in kopnene sile pri Narviku povečale, niso pa še prešle v napad. Severno od Trondhjemja so zavzele nemške čete važno ožino Steinkjer in ujele pri tem 80 sovražnikov. Vzhodno do Bergena napredujejo nemške čete proti norveškemu položajem pri Bossu. Boji pri Stavangerju so zaključeni. Dva norveška polka sta bila tam napadena in po boju premagana in razorožena. Sodelovalo je tudi letalstvo. Iz Osla na sever in vzhod prodirajoče nemške čete so s pomočjo tankov in letal povsod zlomile sovražni odpor in naglo napredujejo. Nove čete prihajajo na bojišče stalno čez Oslo. Poizkus napada angleških letal na letališča pri Oslu je ostal brez uspeha. Poškodovanih je bilo samo nekaj zasebnih hiš. Letalski izvidniški poleti so se raztegnili zopet nad vse Severno morje do angleških otokov. V glavnem pa so letala napadala angleške ladje in postojanke ob zahodni norveški obali, kakor tudi važna cestna in železniška križišča ter druge prometne naprave in objekte. V Namsoskem fjordu je bil nevarno poškodovan neki angleški rušilec. Pri Andalsnesu sta pričela neki rušilec in neki transportni parnik po zadetku iz letal gorati. Pri vzhodu v Molski fjord je bila neka transportna ladja dvakrat v polno zadeta. Na drugem mestu so bile vržene bombe na neko toverno ladjo. V notranjosti je bil zadet neki norveški transportni vlak. Na zahodu ni bilo nobenih posebnih dogodkov.

NEMŠKI GUVERNER NORVEŠKE
BERLIN, 25. apr. DNB. Za guvernerja okupiranih oblasti na Norveškem je postavljen Josef Terboven, ki je bil gaulajter, član rajhstaga in državni svetnik

Prusije. Rodil se je 1890 v Essenu, študiral je v Freiburgu in Monakovem.

GLASILO OLSKE VLADE

OSLO, 25. aprila. DNB. Dnevnik Osla, naklonjen novi vladi, piše pod velikim naslovom, da je odpor Norvežanov proti Nemcem brez smisla. Dalje poroča, da so nemška letala napadla Orkneyske otoke in odrgla nekaj bomb. Angleži so streljali s topovi nanje.

KRALJ HAAKON PROTI POPUŠČANJU

LONDON, 25. aprila. Reuter. (Avala.) Iz Stockholma javljajo, da je kralj Haakon sporočil novi vladi v Oslu, da »tudi, če poda ona demisijo, ne bo priznal novega stanja, še manj se pogajal z Nemci. Dokler se nemške čete ne umaknejo iz ozemlja Norveške, ni misliti na nobena pogajanja z njimi.« V pismu, ki ga je kralj naslovil na predsednika višjega državnega sodišča, ugotavlja vladar, da »ni govora o tem, da bi prestolonaslednik Olaf naslovil na Norvežane v zasedenem ozemlju po radiu apel, naj se podrede Nemcem. Niti jaz, ne prestolonaslednik ne zahtevava od Norvežanov, da se pokore

nemškim oblastem, temveč pričakujeva od njih, da bodo obdržali svoj patriotični duh.«

GENERAL SIKORSKI

predsednik poljske vlade v emigraciji, je prisostvoval osmemu zasedanju vrhovnega zavezniškega sveta v Parizu. Po nekaterih vesteh bodo poljske čete poslane na Norveško in na Blizni vzhod.

Vatikansko glasilo o nalogah nevtralcev

CURIH, 25. aprila. »Neue Zürcher Zeitung« poroča iz Rima, da je posvetil »Osservatore Romano«, ki izhaja sedaj v nakladi 170.000 izvodov, poseben članek vprašanju nevtralnih držav. List pravi, da odkriva značaj vseh ukrepov, ki se izdajajo v nevtralnih državah, da je prva skrb zlomiti notranje sovražnike, ki se zde nevarnejši, kakor pa zunanji, vsaj v času, ko je nevtralnost ogrožena. Izkušnje so pokazale, da so vodili vse vojske, ki so zasedale mesta v napadenih nevtralnih državah, posebni izdajalci, kateri so se polastili najprej radiofonskih oddajnic. Poleg tega je mogoče ugotoviti pri nevtral-

cih tudi druge ukrepe. Nobena doslej napadenih držav ni uspela, da bi pravočasno izvedla mobilizacijo, kar je povzročilo popoln zlom vojaške obrambe. Sedaj pa Belgija, Nizozemska, Švica in Švedska vnaprej mobilizirajo, in to v takem obsegu, da nikakor ne bodo mogle biti presečene in jih ne bo mogla doleteti taka katastrofa, kakor je nekatere druge države. Po naštevanju vseh ukrepov, ki jih izdajajo nevtralci, se članek končuje z ugotovitvijo, da sta bili vedno in v vseh časih odločujoči dve dejstvi: moč in prevara. Vsi ukrepi zasledujejo sedaj isti cilj, zavarovati se pred obema.

Zavezniki bodo branili mir na Sredozemlju

Zanimive informacije o sklepih zavezniškega vrhovnega sveta v Parizu — Izdani bodo takoj posebni ukrepi za zavarovanje posameznih postojank

PARIZ, 25. aprila. Ass. Press. O zadnjem zasedanju vrhovnega zavezniškega vojnega sveta v Parizu, kateremu se prisojajo poseben pomen tudi še zato, ker so se ga udeležili zastopniki Poljske in Norveške, je bilo mogoče izvedeti, da je bila posebna pozornost posvečena zlasti tudi vprašanju položaja v Sredozemlju in na Bližnjem vzhodu. Zavezniki so obširno in zelo podrobno razpravljali o ukrepih, ki so potrebni, da se zavaruje varnost na Sredozemskem morju. V zvezi s tem so se pretresle vse možnosti eventualne spremembe dosedanjega nemeševalnega stališča Italije. Vojaški strokovnjaki so predložili pomembnost posameznih postojank na Sredozemlju in možnosti naglih operacij v primeru spopada. V smislu njihovih predlogov so bili

tudi sprejeti dokončni sklepi, ki se bodo izvedli takoj, in sicer enako s strateškega kakor tudi z diplomatskega stališča. Kakor se dalje zatrjuje, so zavezniki sklenili upreti se vsakemu, kakršnemu koli poizkusu motenja varnosti sredozemskih držav in držav na evropskem jugovzhodu in Bližnjem vzhodu. Zavezniki vlade bodo obvestile vse prizadete vlade, da morejo v vsakem primeru napada na njihove države računati z zavezniško pomočjo, in to ne glede na to, ali so dobile od zaveznikov že prej zadevne formalne garancije ali ne. Kdor koli bi torej skušal kaliti mir v tem delu sveta, naj računa s skupnim odporom vseh zavezniških sil in vseh, ki se jim bodo v takem primeru pridružili. Ti sklepi so napravili najgloblji vtis.

ITALIJANSKI LIST OB SMRTI BARNESA
MILAN, 25. marca. Stefani. Listi pišejo o smrti bivšega angleškega ministra Barnes, ki je bil eden izmed podpisnikov versajske mirovne pogodbe. »Popolo d'Italia« pravi, da od angleških podpisnikov Versaillesa živi le še Lloyd George. Versajska mirovna pogodba je sama na sebi skoro že umrla, kmalu bodo šli podpisniki za njo.

ITALIJANSKI GLAS
RIM, 25. aprila. Stefani. »Popolo di Roma« piše o navzočnosti poljskega in norveškega predstavnika pri zadnjem zasedanju vrhovnega vojnega sveta zaveznikov v Parizu in pravi, da je ta pozna manifestacija kaj slaba satisfakcija Francozov in Angležev narodom, ki so jih vrgli v vojno.

Kita, c. vdri v Kajfeng

LONDON, 25. aprila. Po vesteh iz kitajskega vira se je Kitajcem posrečilo vdreti v Kajfeng, važno železniško križišče v provinci Honan. Napad je prišel iznenada, Japonci so bili presenečeni, boj se je nadaljeval po ulicah. Večji del mesta je v kitajskih rokah. Padlo je na obeh straneh mnogo vojakov.

PETROLEJSKI VRELCI V TURČIJI

ANKARA, 25. apr. Turška brzojavna agencija javlja, da so našli v južnovzhodni Anatoliji pri Bekiru v globini 1042 m petrolejske vrelece. Raziskavanja se nadaljujejo.

ODGODITEV ZASEDANJA SOBRANJA

SOFIJA, 25. apr. DNB. Zaradi pravoslavniških velikonočnih praznikov je sobranje do 1. maja poslano na počitnice. Na zadnji seji je bil izglasovan zakon o civilni mobilizaciji prebivalstva. Vladi so bila dana zelo široka pooblastila.

Angleški in nemški letalski napadi

LONDON, 25. apr. Reuter. Angleška letala so v noči od torka na sredo spet napadla Sylt in potopila dve nemški patrolni ladji. Bombardirana so bila tudi nemška letalska oporišča na Norveškem ter aerodrom v Aalborgu na Danskem. V Syltu je nastal na več krajih požar. Severno od Sylta so angleška letala presenetila več nemških patrolnih ladji, ki so začele močno streljati v zrak. Letala so jih kljub temu napadla in potopila dva parnika. Sylt je glavna nemška baza za hidroavione, ki polagajo mine. Pred dnevi so opazili nemške bombnike pred ustjem Temze, kjer so najbrž hoteli odvreči mine. Angleški letalci so močno bombardirali Oslo, Stavanger in Kristiansund ter posneli postojanke Nemcev pri Trondhjemu, kjer so njih čete zašle v stisko.

LONDON, 25. apr. Havas. Dodatno k velikim angleškim letalskim napadom na Sylt, Aalborg, Stavanger in Kristiansund v noči ter v zori na 24. t. m. sporočajo, da je bilo v Stavangerju tudi to pot poškodovanih mnogo nemških letal. Požari, ki so nastali na Syltu, so uničili del tega nemškega oporišča.

LONDON, 25. apr. Havas. Več nemških letal je poizkušalo sinoči napasti Scapa Flow. Odvržene bombe niso prizadejale škode. Alarm je trajal eno uro. Protiletalske baterije so bile ves čas v akciji. Težka bomba je padla na enega izmed otokov. Neki očividec je opazil, kako se je nemški bombnik spustil zelo nizko nad zemljo. Bil je precej poškodovan. Nad poljem in neko cesto so letala streljala tudi iz strojnice. Lovska letala so Nemce končno pregnala.

Trgovinska pogajanja z Madžarsko

BEOGRAD, 25. aprila. Trgovinski minister dr. Andres je davi odpotoval v Budimpešto. V njegovem spremstvu sta dr. Dragoslav Mihajlovič, načelnik oddelka za izvoz ter dr. Peter Tomić, tajnik direkcije v ministrstvu za zunanjo tr-

govino. Priključila se je tudi skupina novinarjev. Na postaji se je poslovil od dr. Andresa madžarski poslanik v Beogradu, ki je izročil soprogi dr. Andresa šopek cvetja ter trgovinski delegat Madžarske dr. Csuvay.

Nemčija napove Norveški vojno?

BERN, 25. aprila. Havas. »Basler Nachrichten« poročajo iz Berlina, da bo Nemčija tudi formalno napovedala Norveški vojno, in sicer zaradi tega, ker so zastopniki norveške vlade bili navzočni pri zadnji seji vrhovnega zavezniškega vojnega sveta v Parizu.

ODISEJADA FINSKIH PROSTOVOLJCEV

LONDON, 25. apr. Havas. Finskim prostovoljcem, 60 po številu, ki so bili ob izkrcanju Nemcev v Oslu, se je posrečilo z vlakom pobegniti preko meje na Švedsko. 14 izmed njih je dospelo na Angleško.

MADŽARSKA SLIKARSKA RAZSTAVA V BEOGRADU

BEOGRAD, 25. aprila. Semkaj je prispele pomočniki madžarskega prosvetnega ministra Aladar, ki bo prisostvoval otvoritvi razstave madžarskih slikarjev.

UJETI NEMŠKI ČASTNIKI NA ANGLEŠKEM

LONDON, 25. aprila. Havas. V nekem pristanišču severne Škotske so se izkrcali ujeti nemški pomorski častniki. Trije častniki so bili zajeti med boji pri Narviku. Eden izmed njih je Oskar Harw, ki je svojčas poveljeval veleparniku »Europa«. Preden je bil ujet, je bil kapitan 8620 tonskega »Elsterja«, ki je bil 11. aprila zaplenjen pri Narviku.

ZA OBNOVITEV ŠPANJE

MADRID, 25. apr. DNB. Med bivanjem v Valenciji je notranji minister Španije Serano Sumner dejal, da ima Španija opraviti še ogromno dela za obnovo, vendar je prepričan, da se bo narod srečno rešil iz vseh težav in dvignil deželo k novemu napredku.

TURNJEJA BERLINSKE FILHARMONIJE

BERLIN, 25. apr. DNB. Berlinska filharmonija bo odšla v maju na daljšo turnejo po južnovzhodni Evropi. Dne 7. maja bo koncert v Bratislavi, 8. maja v Budimpešti, 11. maja v Bukarešti, 14. in 16. maja v Sofiji, 18. maja v Beogradu, 21. maja v Zagrebu. V Bukarešti in Beogradu bošta izven oficialnega še po en koncert, ki ga bošta dirigirala direktor romunske Filharmonije Gorgie Giorgescu, v Beogradu pa dirigent Lovro Matačić.

NOVA AMERIŠKA TORPEDOVKA

NEWYORK, 25. aprila. DNB. V morje so spustili najmodernejšo torpedovko, 1630 tonsko ladjo vojne mornarice USA.

ČILE IN NORVEŠKE LADJE

WASHINGTON, 25. aprila. Čilenski poslanik v Washingtonu je odločno zavrnil govorice, da bi Čile zaplenila norveške ladje, ki so v njenih lukah. Pri angleškem poslaniku v Washingtonu je že napravljen korak, da bi vlada Velike Britanije preklcala sklep, da norveške ladje ne smejo pristajati v čilenskih lukah.

DR. PUC V BEOGRADU

Kakor nam poročajo, se mudi te dni v Beogradu dr. Dinko Puc, predstavnik slovenskih radikalov. Bil je sprejet od predsednika Narodne radikalne stranke g. Ace Stanojevića, nadalje je imel konference s podpredsednikom g. Mišom Trifunovičem in drugimi radikalskimi prvaki. O teh razgovorih bo poročal dr. Puc na banovinski konferenci Narodne radikalne stranke v Ljubljani, ki bo v prihodnjih dneh.

Mariborska napoved. Spremenljivo oblačno in vetrovno; obeta se dež. Večraj najvišja temperatura 24.0, danes najnižja 10.3, opoldne 18.6.

Zavezniški glas na naslov Španije

LONDON, 25. aprila. Reuter. Med diskusijo v spodnjem domu o angleško-španskem klirinškem odnosu je državni tajnik Butler dejal: »Če se ozremo na odnose med nami in Španijo od začetka sedanjih vojne, moram reči, da so se znatno izboljšali. Nimamo nikakega razloga, da bi se pritoževali zaradi postopanja španske vlade, ki je strogo nevtralna. Mi

to zadržanje spoštujemo ter bomo ohranili svoje priznanje vse dotlej, dokler bodo tudi drugi postopali tako. Želja vlade kralja Jurija je, da ostane Španija nevtralna in da kot taka ohrani svoja posestva. Nadejam se, da bo v bodoče diplomatska atmosfera med obema državama še bolj jasna.«

Nemški odgovor na poljske obtožbe

BERLIN, 25. apr. DNB. »Deutsche Allgemeine Zeitung«, ki je blizu vlade, javlja, da je poljska Črna knjiga, izdana v Parizu, grd pamflet emigrantov. Angleži in Francozi so v odločilnem trenutku zapustili svoje prijatelje. Zdaj pa mislijo Poljaki, da bodo s širjenjem lažnih vesti izpolnili svojo zavezniško dolžnost. Vprav poljski emigranti imajo del poljskega šovinizma pred zasedbo Poljske na vesti. Pisec pamfleta naj čaka svoje velike klevete. Zgodovina 20 let je pokazala, da se more upostaviti red na tem prostoru le, če se napravi konec prepričim narodov. Tako je nemško-sovjetska pogodba o delitvi Poljske edino pravilna. Poljski šovinsti bi hoteli znova sprožiti nemire ob Visli, ki jih bošta Nemčija kakor Rusija znali udušiti. Poljski kmetje so živeli v

bedi, zato je naravno, če prihajajo zdaj na delo v Nemčijo. Poljskim čelavcem v Nemčiji je dana prilika, da zaslužijo več kakor so doma. Pomoč za brezposelnost je dobilo samo v oblasti generalnega gubernata 161.000 poljskih brezposelnih. Gradijo se mostovi, obnavlja dežela. Kazni, ki so jih dobili nekateri obsojenci, so bile izrečene zaradi tega, ker so sodelovali pri umorih Nemcev. Pri obnovi dežele pomagajo poljski delavci prostovoljno. Govorice o zverstvih so plod propagandnih ciljev zahodnih vesil.

Sestanek Roosevelt-Mackenzie King

WARMSPRINGS, 25. apr. Havas. Predsednik kanadske vlade Mackenzie King ostane gost prezidenta Roosevelta še danes. Kakšen je namen tega sestanka, do slej ni bilo mogoče izvedeti, ker nista hotela ne Roosevelt ne Mackenzie King podati nobene zadevne izjave. Splošno pa vlada prepričanje, da razpravljata oba državnik o važnih vprašanjih, ki se našajajo tudi na sedanjo vojno v Evropi in na splošni svetovni položaj.

LETALSKA NESREČA V AMERIKI

NEW YORK, 25. apr. DNB. Med vojaškimi vajami sta trčili blizu mehiške meje dve letali. En pilot je ubit, drugi je težko ranjen.

LONDON, 25. apr. V Londonu nihče ne mara prerokovati glede Mussolinijevega namer na Balkanu, piše »Neue Zürcher Zeitung«. Razne domneve, ki so krožile zadnjih 14 dni, se opirajo le na

„Ukrepi jugoslovanske vlade so rodili pomirjenje“

„Napetost na Balkanu je ponehala“, pravijo politični krogi v Italiji, Nemčiji in Angliji

RIM, 25. apr. Italijanski listi naglašajo, da bo po odhodu dr. Markovića v kratkem obiskal Budimpešto dr. Andres. Te obiske razlagajo v Beogradu tako, da želita Jugoslavija in Madžarska podrobno proučiti gospodarske odnose v zvezi z vojnimi dogodki. Najnovejši dogodki na jugovzhodu Evrope dokazujejo, da je na tem prostoru spet nastalo mirnejše ozračje. Nemir je prenehal, posebno po raznih izjavah, da Balkan in Madžarska ne bosta pritegnjena v vojno. Tudi razni ukrepi jugoslovanske vlade so rodili pomirjenje. Govorice o nemških namerah na Balkanu so laž.

namigavanja, tipanja in grožnje nemških propagandnih agentov na Balkanu. Nekateri so prepričani, da bi Italija, v primeri da bi se Nemčiji na Norveškem posrečilo, poskusila, čeprav v manjšem obsegu, posnemati jo v ozemlju, ki spada pod njeno vplivno področje. Ni mogoče izvedeti, koliko so resnična potrdila, da bi zavezniki takoj nastopili proti vsaki kršitvi neodvisnosti in nedotakljivosti Jugoslavije.

BERLIN, 25. apr. »Berliner Börsenzeitung« piše, da je nastopilo na jugovzhodu Evrope znatno pomirjenje. Spoznam štirih podonavskih držav o rečni plovbi je razgalil temne oblake. V Jugoslaviji, Romuniji in na Madžarskem se notranje prilike vedno bolj utrjujejo. Izkušnje Poljske in Finske so zahodnim vesilam odvzele v jugovzhodni Evropi mnogo vpliva. Položaj presoja tam

mного bolj stvarno in hladno. V vseh južnovzhodnih državah in v Turčiji dobro vedo, da bi vsak poizkus zahodnih sil, ponoviti tu bočni napad, kakor so ga imele pred očmi na Skandinavskem, sprožil bliskovit nastop Nemčije. Tudi Italija in sovjetska Rusija bi reagirali. Zato ni verjetno, da bi hotela katera koli država sprožiti danes vprašanje Dardanel, Črnega morja in plovbe po Donavi.

LONDON, 25. apr. Politični krogi so dajo, da je po mišljenju vrhovnega vojnega sveta položaj na Balkanu sedaj manj napet. Morebitni nemški neuspeh na severu bi jo lahko zapeljal na jugovzhod. Na seji sveta so temeljito razpravljali o zavezniški obrambi to in onstran Dardanel. Po rimskih vesteh predstavljajo sedaj Švedska, Holandska in Belgija varno področje za razširitev vojne.

Novice

K obnovi slovenskih kmečkih gozdov

„Mali kmetovalec bo zadovoljen tedaj, ko bo imel razen poljedelskega zemljišča še svoj urejen gozd!“

Pravkar izšla 4. št. »Gozdarskega vestnika«, ki ga vzorno ureja g. inž. Stanko Sotošek, je med ostalim bogatim gradivom objavila tudi tehten članek Miroslava Hanzlovskega o obnovi slovenskih kmečkih gozdov. Članek navaja med drugim:

Vprašanje obnove kmečkih gozdov je potrebno posvečati največjo pozornost; zavedati se je treba, da bo naš mali kmetovalec zadovoljen le tedaj, če bo imel razen poljedelskega zemljišča še svoj urejen gozd. Pogled na kmečke gozdove pa je vse prej ko zadovoljiv.

Ugotovljeno je, da mora obsegi gozd malega kmeta povprečno tretjino, najmanj četrtno celotnega posestnega zemljišča. Le na taki ali večji gozdni površini se lahko uspešno dela, gospodari in kolobari. Manjši gozdovi pa postanejo zaradi prevelikega izkoriščanja prej ali slej gmajne.

Ker pa danes nima vsak kmetovalec tako velike gozdne površine, nastane vprašanje, kako bi se to dalo doseči. Večina kmečkih gozdov je tako slabo zaraščena s porabnim gozdnim drevjem, da ne dosega obstoječa zarast niti petine; zarasti, ki bi lahko bila na tistem mestu; zato pa v gozdovih tem bujnejše uspeva gozdni plevel. To redko zaraščene gozdove je treba predvsem obnoviti. Nato pa pridejo na vrsto tako imenovani pašniki, redko zarastla tla, ki so bila nekoč pokrita z gozdovi, pa so se sčasoma zaradi prevelikega izkoriščanja spremenila v gmajno. Mislim, da ne bo pretežno izračunati, ali je donosnejši tak pašnik, kjer živina ne najde drugega kakor malo grmovja in kisle trave, ali pa obnovljen gozd, ki bo že pri nižji obhodni dobi daljal lepe dobičke. Nadalje pride v poštev za pogozditev vsa zemlja, ki je za poljedelstvo manj rabna ali sploh nerabna, kot: močvirna, močno peščena in skalovita zemljišča, dalje tereni, kjer je zemeljska plast tako plitka, da že mala suša uniči ves pridelek. V ravninah, kjer je plitva zemlja na globokih plasteh sprimka (konglomerata) ali dokaj prepeščenega ledeniškega in rečnega gruščja,

prihaja v poštev še tako imenovano gozdno-poljedelsko koľobarjenje, ki obstoji v tem, da se tako zemljišče spremeni za eno ali več obhodnih dob v gozd; ko pa se zemeljska plast zadostno okrepi in dvigne, se zopet spremeni v poljedelsko zemljišče. Seveda se poleg tega najde še povsod kak primeren kotiček, jasa ali pleša, kamor se da posaditi večja ali manjša skupina gozdnega drevja. Da še celo obcestni pasovi zasebnih cest se dajo porabiti v ta namen, v kolikor že niso zasajeni s sadnim drevjem. K temu utegne poreči ta ali oni poljedelec: »Kaj gozdovi! Mi potrebujemo zemlje, da si pridelamo vsakdanji kruh. Zato je treba gozdove krčiti in jih spreminjati v njive, kjer se le da.« Argument je navidezno pravilen, kajti z naraščanjem števila ljudi raste tudi zahteva po obdelani zemlji. In ko bi se tej zahtevi ustrezalo, bi bili prej ali slej iztrebljeni vsi gozdovi. Vendar pa ne smemo pozabiti, da kmet tudi brez lesa ne more izhajati, saj mu je les v vsakdanjem življenju nujno potreben. Bati pa se tudi ni preobljubitve: na svetu je še namreč obilo neobdelane zemlje, ki čaka pridnih rok; narava sama pa na drugi strani na svoj način brezhibno regulira vso nadprodukcijo. Zato bodimo lepo brez skrbi in krčimo gozde le tamkaj, kjer je to

spričo prevladajočega gozda potrebno in kjer nastajajo sredi razsežnih šum nova selišča. Sicer je pa treba gledati na to, da se izrazi sleherni prostor za gozdno drevje. Poglejte si samo revščino na Krasu, da o puščavah sploh ne govorimo, pa boste razumeli, da je obstoj človeka vezan o veliki meri tudi na obstoj gozda.

Sedaj pa še nekaj besed, kako je treba praktično obnavljati gozdove. Najprej moramo točno ugotoviti, katere drevesne vrste utegnemo na tistem zemljišču najbolje uspevati in nam v čim krajši dobi donošati čim večjo korist. Znano je, da so se razne drevesne vrste prilagodile raznim nadmorskim višinam, legam in talnim sestavam. Ne gre torej, da bi sadili hrastovo drevje na visokih legah, macesen pa morda v ravnini, ker bi se tako protinaravno ravnanje odkrito maščevalo.

Katere lesne vrste so najprimernejše za zemljišče, ki ga mislimo zasaditi, razvidimo iz drevja sosednih gozdov. Izmed teh pa si naj kmetovalec izbere le tiste lesne vrste, od katerih bo imel pri gošpodarstvu največjo korist. Da pa se pri tem vendarle ne bo kakorkoli zmotil, naj se predhodno posvetuje z gozdarskim strokovnjakom, ki mu bo dal rade volje vsa potrebna navodila.

Velik požar v Hotinji vasi

ŠTIRIM POSESTNIKOM SO POGORELA GOSPODARSKA POSLOPIJA — SKUPNA ŠKODA ZNAŠA NAD 300.000 DINARJEV

Danes ponoči po polnoči je nenadoma izbruhnil požar pri posestniku Antonu Bračku v Hotinji vasi, kjer je začelo goreti gospodarsko poslopje. Zaradi močnega vetra, ki je raznašal iskre na vse strani, so se v trenutku vnela tudi sosednja gospodarska poslopja, hlevi in seniki posestnikov Alojza Lušca, Janeza Fingušta in Ane Lajdgeb. Na kraj požara, ki je nevarno ogrožal tudi stanovanjska poslopja, so prihiteli najprej domači hotinjski gasilci. Koj za njimi pa je prišla mariborska gasilska četa pod

vođstvom podpoveljnika g. Antona Benedičiča, kasneje pa še gasilska četa s Pobrežja. Gasilec je z izredno požrtvornostjo uspešno, da so v razmeroma kratkem času požar lokalizirali ter obvarovali sosednja poslopja pred ognjem. Reševanje je bilo naporno, vendar pa je uspelo rešiti vsaj živino, dočim so postali gospodarski objekti s senom, pridelki in orodjem žrtev požara. Skupna škoda se čeni nad 300.000 dinarjev. Vzrok požara je trenutno še neznan, splošno pa domačini sodijo, da je bil podtaknjen.

Maksimalna cena moke

Banska uprava je dovolila mlinarjem prodajati moko št. 6 največ za 80 din nad ceno za 100 kg pšenice, ako je srednji uradni tečaj na novosadski borzi do 250 din ali nižji, moko št. 4 ob istih pogojih za 130 din, moko št. 2 pa za 150 din nad

ceno pšenice. Če pa je srednji uradni tečaj novosadske borze višji kot 250 din, sme biti cena moke št. 6 največ za 90 din višja od 100 kg pšenice, cena moke št. 4 za 140 in št. 2 za 160 din višja.

Celje

Če tako je prav! Delavska zbornica je v zadnjem času pričela odklanjati svoj prislanek na zaposlitev inozemcev — raznih mojstrov v naših podjetjih, ker imamo za taka dela dovolj domačih usposobljenih moči. To se nanaša tudi na podjetja v Celju in v celjskem okraju.

c Mestno gledališče. V torek je gostovala v Celju ljubljanska opera. Uprizorili so Dvorakovo tridejansko opero »Rusalka«. Gledališče je bilo razprodano. Ljubljancem so nam priredili lep večer, občinstvo ni štedilo s priznanjem in burnimi aplavzi. V nedeljo 5. maja bo gostovanje Mari-borčanov. Ob 15. bodo uprizorili opereto »Cigan baron«, ki se ponovi na splošno željo občinstva. Obisk bo prikladen posebno za občinstvo z dežele. Ob 20. pa bo opereta »Vse za šalo« na libreto Celjana Danila Gorinška in glasbo J. Jiraneka.

c Društvo hišnih posestnikov za mesto Celje in celjski okraj bo imelo svoj občni zbor v torek, 30. aprila, ob pol 8. zvečer v vrtni dvorani hotela »Evropa«.

c Kanalizacija gornjega dela Okopov se izvršuje te dni. Ta del ulice Na okopih doslej ni bil kanaliziran. Nova kanalizacija bo priključena na kanal spodnjega dela te ulice.

c Umrl je v bolnišnici 10 mesečni sinček posestnika Alojzja Skore iz Roginske Gorice pri Smarju, ki mu je svinja odgriznila zapestje leve roke in ga obgrizla tudi po obrazu in desni roki, kakor smo poročali.

c Novi grobovi. V mestnem zavetišču v Medlogu je umrl 81letni Pavel Crešnar, v bolnišnici pa sin gostilničarja Franc Cebular iz Sečeva pri Rogasčji Slatini in 43letna posestnica Matilda Dečmanova iz Senovice pri Smarju pri Jelšah.

c Umrl je v Razlagovi ulici v starosti 59 let krojaški mojster g. Jakob Kovač. Pokojni je izvrševal krojaško obrt v Celju nad 20 let. Bil je narodni in značajni mož

ter uvažen obrtniški organizator. Pogreb bo jutri ob 16. iz mrtvašnice mestnega pokopališča.

c Otroci se opekli s kropom. 2letna posestničkova hčerka Slavica Zalerjeva iz Krajčnice pri Sv. Juriju pri Celju se je pri štedilniku polila s kropom. Dobila je hude opekline po glavi in obeh rokah. Oddali so jo v celjsko bolnišnico.

c Obsojeni vročevrtni. Na 4 mesece strogega zapore je obsodilo okrogno sodišče v Celju 27letnega Jakoba Vičiča od Sv. Kunigunde, ker je 1. oktobra lani vrget v Lačni gori skozi okno Podsedevškove gostilne kamen in zadrl 2 gosta. Zaradi tega je nastal tudi pretep, v katerem je Vičič z nožem ranil dva moška.

Ptuj

p Preminul je Polanec Vincenc 57letni posestnik in daleč naokrog znani muzikant iz Drstelje pri Sv. Urbanu.

p Napad. Ko se je Ozmeč Viktor, 29letni posest. sin iz Osluševe vračal iz sejma, ga je med Spuhljo in Borovci napadel Podplatnik Franc iz Placarovec in mu z nožem hudo poškodoval obe roki.

p Meningitis. Ta huda bolezen se še vedno pojavlja v ptujski okolici. V Halozah pri Sv. Andražu je podlegel 2letni deček Moravec.

p Dva požara. Iz nepojasnjenega vzroka je izbruhnil požar v vinskih pos. Josipa Koletnika v Dobravi pri Ptujski gori. Škoda znaša 20.000 din. V Ivanjkovcih pa je nastal požar v gozdu pos. Josipa Janžeka. Uničen je ves mladi nasad. Prizadeti trpi ogromno škodo.

p Strela je ubila. V Pušencih pri Ormožu 40letno posestnico Trafelo Heleno. Ubila jo je na poti, ko je hitela pred nevihto z njive domov, in je obležala na mostu mrtva.

p Vlom. Nevarni storilci so vlomili pri posestniku Vincencu Artenjaku na Zg. Bregu in odnesli večjo količino jestvin.

Ljubljana

a Spominsko ploščo pokojnemu Milu Copu, vojnemu prostovoljcu iz balkanske vojne, bodo odkrili na njegovi rojstni hiši na Blejski Dobravi v nedeljo, 28. aprila, ob 11. dopoldne. SRD vabi tovariše, da se v čim večjem številu udeležijo te svečanosti. Odhod iz Ljubljane — gl. kolodvor v nedeljo zjutraj ob 7.05.

a Prevoz bolnikov z nalezljivimi boleznimi. Mestno poglavarstvo opozarja, da je v Ljubljani prevoz bolnikov z nalezljivimi boleznimi najstrožje prepovedan z vsemi vozili, razen s posebnimi, za take bolezni določenim avtomobilom reševalne postaje. Tudi bolnikov, ki jih z železnico pripeljejo v Ljubljano, ne smejo prevažati niti avtomobilski niti izvoški s konjsko vprego, seveda pa tudi ne električna železnica. Za

Nerazdružna povezanost srbstva in hrvatstva

Proglas SDS za občinske volitve na Hrvatskem

Predsednik izvršilnega odbora SDS minister dr. Budisavljević ter senatorja Kosanović in Vilder so izdali za občinske volitve na Hrvatskem proglas, v katerem pravijo med drugim: »Priatelji! Samostojni demokrati smo vselej, posebno še odkar je politika sporazuma postala državna, zahtevali volitve, da bi tako imeli oni, ki vidijo politiko, svobodno izraženo voljo naroda za seboj. Vse dosedanje volitve v dobi diktature so bile boj naroda z oblastjo. Ves ta čas se je brez usmiljenja falzificirala narodna volja. Pa tudi pod takšnim nasiljem je narod pokazal svojo voljo, zlomiti so se morali tisti, ki so počivali na sili. Tudi zadnje občinske volitve 1936 so bile izvedene z nasiljem. V banovini Hrvatski so bile začasno uvedene nekatere občinske uprave, da preprečijo nadaljnje prepadanje. V celi vrsti občin so bila dokazana poverjenja, zlorabe in škoda. Občinske volitve 19. maja na Hrvatskem bodo prve svobodne volitve po 12 letih. Občine norajo priti v narodne roke, v roke najboljših, najzvestejših, da se bodo v duhu kmet-

ORIGINALNO NORVESKO SVEŽE
RIBJE OLJE ZNAMKE »SAGA«
izredno dobrega okusa in brez vonja.
Dobiva se v lekarni
Mr. L. GAYER, Zagreb, Hlica 79.
Daj otroku, ko je še hladno vreme. Z
dnevno uporabo »SAGA« olja se kre-
pijo otroci in odrasli.

takimi boleznimi obolele prevaža na infekcijski oddelk bolnišnice samo infekcijski avtomobil, ki ga po vsakem prevozu najvestneje razkužijo. Ljubljansko prebivalstvo naj se torej vestno ravna po strogi predpisi in naj pomaga pri zatiranju nalezljivih bolezni v lastnem interesu.

Opomini

Občasno razpošiljamo opomine za poravnavo zaostale naročnine. Zaradi vpo-klicev je žal uprava lista primorana večkrat menjati osebe. Zato je bilo zadnji čas nekaj primerov, da opomini glede zneskov niso bili točni in je bilo v tem pogledu nekaj upravičenih pritožb. Ker v današnjih izjemnih časih takih napak ni mogoče popolnoma odpraviti, prosimo cenjene naročnike, naj nam naročnino, ki je razmeroma malenkostna, redno poravnajo vsaj za 1 mesec naprej. S tem bodo odpadle vse napake pri izterjavanju, razen tega pa še delo, ki ga ima uprava s pošiljanjem opominov.

Uprava »VEČERNIKA«

Maribor, Kopališka ulica šte. 6.

o Sokolsko gledališče v Rušah uprizori v nedeljo, 28. 4. m., ob 20 v režiji br. Sornika komedijo v 5 slikah: »Lahko je moškimi...« Igra za katero je nabavljena popolnoma nova scenarija, bo brezdomno ugajala slehernemu obiskovalcu. To bo obenem tudi poslovilna predstava br. Antona Medveda.

o Od Sv. Pavla pri Preboldu je premeščena v Ljubljano učiteljica Angela Rot.

o Iz poštne službe. Premeščena sta poštna uradnika Miroslav Brus iz Moškanjcev v Muto in Olga Zupančič iz Mute v Moškanjce.

o Državno cesto skozi Vransko bodo preuredili. Za rekonstrukcijo te ceste je za 20. maj razpisana prva licitacija.

o Gašenje požarov ob letalskih napadih je med najvažnejšimi nalogami javne zaščite in zato strokovnjaki to vprašanje obdelujejo z vseh strani. Zaradi različnih okoliščin pri tem ali onem primeru so potrebne tudi različne mere ter drugi nasveti in predpisi. Tako n. pr. vžigalnih bomb res ne moremo gasiti z vodo, zato lahko zapremo vodovod; toda ostrejša in razne goreče predmete gasimo z vodo, zato mora biti vodovod odprt. Po tem premisleku so strokovnjaki prišli do zaključka, da ob letalskih napadih vodovodi ne smejo biti zaprti, kar naj upošteva tudi občinstvo da ne bo zapiralo glavnih vodovodnih zapiralec.

o Potok Polskava, ki teče skozi Pragersko, je prepotreben regulacije. Teče mimo hotela g. Majcena, ki ga obišče dan za dnem mnogo tujcev, ki se nad smradom iz potoka močno zgražajo. Zato bi bilo dobro, ako bi se odločujoči činitelji za to zavzeli in potok čimprej regulirali.

o Pri včerajšnji nevihti je strela udarila v hišo nekoga posestnika na Zgornji Polskavi. Hiša je bila na mah v plamenih, do čim smrtnih žrtev k sreči ni bilo.

n Na Hrvatskem popis blaga. Izšla je banova naredba, da se morajo na Hrvatskem popisati vse zaloge blaga, ki spada pod kontrolo cen.

ske demokracije ozdravile. Misel srbsko-hrvatske solidarnosti in usodne povezanosti mora priti tudi na teh volitvah do izraza. V vojni, ki pljuska že ob naše meje, nas more le ta misel držati na površju, da v skupni volji branimo svoje. Vsak naj ve, da bo po vojni, pa naj zmaga kdor koli, ostal na površju le tisti, ki se je znal braniti. Samostojni demokrati zmerom na črti Kmečko-demokratsko koalicije, ki sta jo zastopala pokojna Svetozar Pribičević in Stjepan Radić, gledamo z zrelšča obeh državnih interesov naroda in državne celine na vse probleme. Ne vtikamo glave v pesek, z vso silo se borimo, da odpravimo zlo, ki ponekod dviga glave na škodo poštenih ljudi. Pred človeštvom in zgodovino moramo v usodnih dneh pokazati, da smo zreli in sposobni za samostojno državo, svobodno življenje. Na občinskih volitvah na Hrvatskem morajo vsi narodni sovražniki izprevideti nerazdružno povezanost srbstva in hrvatstva. Preidite preko malenkosti in izbirajte izmed najboljših najzvestejših, da se bodo v duhu kmet-

Maribor

Lahkomiselna agitacija ogroža delavski pokojninski sklad

Pod tem naslovom je prinesel nedeljski »Slovenec« članek, na katerega sem pod pisani prisiljen odgovoriti. Kakor že člankar sam omenja, je firma Hutter & drug v Mariboru uvedlo starostno zavarovanje za svoje uslužbence, ki pred 1. 9. 1937 niso bili podvrženi obveznemu pokojninskemu zavarovanju. Ta korak, katerega je podjetje s tem storilo, je bil gotovo hvalevreden, kajti toliko socialnega čuta in skrbi za svojega delavca je le redko najti med tovarnarji. S tem pa je bila za nameščence tudi ustvarjena nekakšna stalnost, ker podjetje tudi v slučaju daljšega bolehanja ne odpusti prizadetega uslužbenca. Kakor znano, prispeva v ta sklad firma enaki znesek kakor delavci, to znaša letno približno 700.000 din. Rezervni sklad je bil do sedaj naložen na ta način, da je firma kupila zemljišče in postavila stanovanjske hiše. Zemljišče je bilo kupljeno na Pobrežju v mišljenju, da se bo najkrajšem času postavil preko Drave nov most, kar se pa do danes še ni zgodilo. Potrebo po obstoju tega privatnega starostnega zavarovanja je delavstvo uvidelo tudi še potem, ko je stopilo v veljavo vseobče in obvezno delavsko starostno zavarovanje, ker je bilo in je še, prepričano, da je starostna meja 70 let pri obveznem zavarovanju absolutno previsoka ter da tudi rente tega zavarovanja zdaleka ne bodo zadoščale za najskromnejše preživljanje. Tako stanje je trajalo do letošnjega marca, ko je bila sklicana seja delavskih odborikov tega sklada. Na tem sešanku je nekaj odborikov prebral skicirano vlogo na podjetje, češ da delavci zahtevajo likvidacijo tega zavarovanja in vrnitev vplačanih premij. Proti tej nameri sem takoj nastopil z vso odločnostjo, ker se mi je zdelo namerna neresna in za delavstvo škodljiva. Utemeljil sem ta svoj nastop s tem, da je vendar v interesu delavstva, ako je za starost preskrbljeno vsaj za silo, dalje da delavstvo ne bo imelo haska od prispevkov, ki jih bo dobilo vrnjene, ker je vsota prenizka, da bi si s tem denarjem vsaj trenutno zboljšalo svoj položaj. Korist od te likvidacije bi imela edino firma, ki bi dobila cca 2.500.000.— din povrnjenih in ji tudi v bodoče ne bi bilo treba plačati letnih premij. Ti zneski bi

bili vsekakor izgubljeni za delavstvo, razen tega pa bi podjetje videlo ost proti sebi, ker bi bilo upravičeno mnenja, da mu delavstvo ne zaupa. S to izjavo sem dosegel, da se predlog ni dostavil firmi. Pač pa se je med delavstvom proti meni začela gonja, da sem edini jaz krivec, ki se upira likvidaciji. 31. 3. je bil sklican občni zbor, ki je na žalost pokazal veliko nediscipliniranost nekaterih delavcev. S tem pa je tudi prešlo vprašanje likvidacije starostne preskrbe delavcev v akutno fazo. Kot predsednik podružnice Narodne strokovne zveze v Mariboru moram poudariti, da niti člani, še manj pa od-

borniki in zaupniki niso nastopali za likvidacijo tega prepotrebne zavarovanja, marveč smo stali vedno na stališču, da je treba ohraniti slog v vitalnih vprašanjih, ki zadevajo interese celokupnega delavstva. Pa tudi lojalnost napram firmi, ki je z uvedbo starostnega zavarovanja pokazala razumevanje za delavske potrebe, nam je narekovala, da ne razbijamo že ustvarjene dobrine. So pa gotovi delavci, ki bi radi ugonobili to edinstveno preskrbo delavstva za slučaj starosti, toda ti delavci prav gotovo niso v vrstah Narodne strokovne zveze. — **Prele Vladimir, s. r.**

Odgovor Vinarske šole Glasbeni Matici

Prosim Vas, da v zvezi s člankom »Stanovanjska kriza Glasbene Matice«, ki ga je priobčil Vaš list v števil. 91, dne 22. aprila, objavite sledeče:

Prizadevanja GM gredo za tem, da bi dobila prostore gozdarske šole. Gozdarska šola naj bi se pa preselila pod streho Vinarske in sadjarske šole, kjer je boja dovolj lepega prostora tudi za to majhno število učencev gozdarske šole. Na to odgovarjamo, da ima Vinarska šola v svojem glavnem poslopiju prostore za internat za 60 gojencev in da je ta prostor vsako leto tako zaseden, da prosilce še zavračamo. Tudi ostali prostori za to število in za normalen šolski obrat jedva zadostujejo. Kadar pa imamo kakšen tečaj — kakor prav te dni učiteljskega — tedaj se pa moramo že dregati in omejevati zaradi pomanjkanja prostora redni šolski pouk. Dokaz za to, kako nam prostora primanjkuje, so tudi načrti zavoda za povečavo glavnega šolskega poslopja, kjer naj bi se zgradilo še več potrebnih prostorov za šolo in stanovanja. Če bi bila le sredstva na razpolago, bi se to že zgradilo.

Z »Racerdvorom« se šolski prostori niso prav nič povečali. V Racerdvoru — kakor je velik na zunanost — ni prav nobenih uporabnih prostorov za šolske potrebe. Kolikor pa je prostora, je uporabljen za stanovanja in je zaseden do zadnjega kotička s stanovanji. Vinarska šola mora namreč preskrbeti in dati vsem svojim uslužbencem družinska in samska

stanovanja, katerih ji bolj primanjkuje, kakor pa preostaja. Od blizu pogledan pa Racerdvor ni drugega kakor kup plesnivega in vlažnega zidovja, ki ne odgovarja nobenim higienskim zahtevam. Če bi pa kdo pričel kaj kopati in popravljati, bi se mu menda sesedlo vse skupaj.

Vinarska šola ima majhno poslopje tudi v Grajskem logu. To je menda tista podružnica v Krčevini, o kateri piše Vaš članek, da je velika stavba s 5 krasnimi sobami, ki so bile zgrajene v šolske svrhe in ki so popolnoma prazne. Radovedni smo, iz katerega »prav zanesljivega vira« ima člankar te podatke. Poslopje v Grajskem logu (»Pristava«) je prav neznanstveno. Spodaj ima 4 stanovanjske sobe, ki so vse zasedene, zgoraj pa je večja soba, v kateri je prostora ravno za 17 postelj. To spalnico uporabljamo redno za naše tečajnike, da jih v njej prenočimo, ker v glavnem poslopiju za prenočevanje drugih ljudi razen gojencev nimamo nobenega prostora. Trenutno prenočujejo v Grajskem logu udeleženci učiteljskega tečaja. Sicer pa bi poslopje v Grajskem logu niti malo ne bilo pripravno za Gozdarsko šolo, čeprav bi stalo še bolj prazno!

Gospode pri Glasbeni Matici pa prosimo, naj se zgledajo pri nas v pisarni, kjer bodo dobili potrebne podatke iz najboljši zanesljivega vira in si lahko tudi ogledali v poštevi prihajajoča poslopja. — **Ravnateljstvo Ban. vinarske in sad. šole.**

Smrtna nesreča škofovega hlapca

To dni se je peljal 63letni škofov hlapec Vinko Pavlinič z vozom. Nenadoma so se splašili konji in starček je padel z voza. Mož se je v zadnjem trenutku ujel za vajeti, kar je postalo zanj usodno.

Konji so hlapca vlekli daleč s seboj, da je dobil hude notranje poškodbe. Nezvestnega starčka so prepeljali v bolnišnico, kjer je ponoči izdihnil.

PROTITUBERKULOZNA ANKETA

V ponedeljek je bila v dvorani OUZD protituberkulozna anketa, ki jo je sklicala mariborska PTL z ozirom na letošnji Protituberkulozni teden, ki bo od 19. do 26. maja. Te ankete so se udeležile razne humanitarne ustanove, delavske organizacije, trgovci, lekarnarji, Sokol, Karitativna zveza in drugi. Predsedoval je predsednik PTL dr. Jurečko, ki je obrazložil pomen organizirane borbe zoper jetiko in pozval vse zastopnike k skupni akciji. Navzoči so vneto posegali v debato in izpopolnjevali predloge Lige glede prireditve PT tedna, ki bo brez dvoma tudi letos končal z velikim morainim in materialnim uspehom. Pričakovati je, da bo prebivalstvo brez razlike pripomoglo do čim lepšega uspeha.

VAŽNE ZADEVE PRED MESTNIM SVETOM

V torek 30. aprila bo ob 18. v mestni posvetovalnici važna seja mariborskega mestnega sveta. Dnevni red je zelo obširen, saj obsega 156 točk. Med drugim bodo razpravljali o škontraciji mestne blagajne, o računskem zaključku Mestne hranilnice za leto 1939, o nakupu hiše Koroška c. 21 za novo tržnico, o odstopu zemljišča za novo gimnazijo, sklepali bodo o pooblastilu županu za razpolaganje s proračunsko rezervo do zneska 50.000 din. Mestni svet bo razpravljal in sklepal tudi o zvišanju prejemkov mestnim uradnikom in delavcem. Zanimivo je, da je zaprosilo za gostilniško obrt

osem prosilcev, za obrt avtoizvoška pa pet.

m Ni bil mišljen. V zadevi o neokusni šali z mišjo, o kateri smo nedavno poročali in ki jo raziskuje sedaj tudi policija, ni bil med pomočniki mišljen g. Leopold Brus, ker ta res ni govoril v tujem jeziku.

m Razstava slik Lojzeta Perkota in Hermana Pečariča je bila odprta včeraj popoldne v Beli dvorani Uniona. Razstavljenih je nad 40 olj, akvarelov, pastelov in risb. Razstava bo odprta do 5. maja.

m Zveza kulturnih društev v Mariboru opozarja včlanjena društva na Simfonični koncert, ki ga priredi Glasbena Matica 3. maja t. l. ter jih poziva, da opustijo ta dan vse svoje prireditve ali odbore seje, da omogočijo svojim članom poset koncerta, ki zasluži vso pozornost občinstva.

m Spremenjen ordinacijski čas v ambulanti poslovalnice OUZD. Od 1. maja bodo ordinirali: dr. Wankmüller Alfonz od pol 8. do pol 10., dr. Zirngast Teobald od 10. do 13., dr. Toplak Franc od 13. do pol 16., dr. Velker Hugon od 13. do 16., dr. Sekula Jože, dr. Pogruje Stanko in dr. Turin Ivan pa od 16. do 19. ure. Ordinacijski čas vseh ostalih zdravnikov ostane nespremenjen.

m Stanovalec Kralj Matjaževa ulice v Stundencih se ponovno obračajo na občinski odbor z vprašanjem, kdaj misli odstraniti ono njivo, ki kvari lice cele ulice. Hišni posestniki v ulici odločno zahtevajo enakopravnost, če so eni morali odstopiti določeno zemljo za ulico, zakaj bi je drugi ne. Ali bo res Kralj Matjaževa ulica ostala polje zasajeno s krompirjem in zeljem ali pa urejena ulica kot se spodobi za kraj, kjer so večinoma nove stavbe. Zahtevamo torej, da se to vprašanje enkrat reši in ulica uredi.

m Gojenke in gojenici Glasbene Matice so se vesno pripravljali, da po svojih močeh dostojno praznujejo 100 letnico rojstva p. Čajkovskega. Dolžnost vse javnosti pa je, da posveča delu in stremljenju naše mladine čim večjo pozornost ter da z obilnim obiskom odobri njih delo. Proslava bo jutri, 26. t. m., ob 20. v Narodnem domu.

m Prijatelje profinjene čustvene glasbe opozarjamo na simfonični koncert orkestra Glasbene Matice, na katerem bo pianist g. dr. Roman Klasinc izvajal s spremljevanjem kompletnega orkestrskega ansambla Griegov koncert v a-molu. Rezervirajte vstopnice pri »Pulniku«, tel. 21-22.

m Zrtev napada je postal 17letni posestniški sin Maks Frim z Zbelovske gore pri Hočah. Neznane ga je s kolom udaril po glavi in mu prebil lobanjo. Poškodovanca so prepeljali v bolnišnico.

m Pod voz je padel 41letni posestnik Anton Preložnik iz Zikarc pri Koreni in si zlomil desno roko.

* Dr. W. Thalmann do nadaljnjega ne ordinira.

m O prehrani. Najlaže prebavljivi sladkor je dekstroza ali grozdni sladkor, kateri direktno prehaja v kri. Ogljikovi hidrati daje mlečne moke »Braco« razpadajo v glikozo ter je zato »Braco« mlečna moka najboljšo sredstvo za jačanje mladosti in starih.

* Jadranska straža priredi dne 28. aprila na Trgu svobode veliko dobrodelno tombolo za letovanje siromašne dece na morju. Glavni dobiček din 10.000.— v gotovini. Vrednost vseh dobikov din 40.000.—. Cena tablicam din 4.—. Pridite vsi!

m Nočna lekarniška služba (od 20. do vključno 27. t. m.): Lekarna pri sv. Arhu, Glavni trg, tel. 20-05, Magdalenska lekarna, Pralja Petra trg 3, tel. 22-70.

Kino

* Grajski kino. Danes »Nezvesti ljubljeni«, Hans Moser, Theo Lingner, Lucie Englisch. Smeh in zopet smeh.

* Esplanade kino. Odlična francoski veliki film »Ženska kaznilnica«, prekrasne scene, režije in igre z Viviane Romance.

* Kino Union. Od danes pa do vključno petka najdelikatnejša tema — največji doživljaj »Okužena kri«. Sijajen film, ki obdeluje seksualno vprašanje. Samo za odrasle.

Mariborsko gledališče

Cetrtek, 25. aprila, ob 20.: »Trideset sekund ljubezni«. Znižane cene. V korist Pokojninskega sklada gledaliških igralcev.

Petek, 26. aprila: Zaprti.

Sobota, 27. aprila, ob 20.: »Ana Christie«. Red B.

Nedelja, 28. aprila, ob 15.: »Gejša«. Znižane cene. Ob 20.: »Konto X«. Znižane cene. Zadnjič.

Radio

Petek, 26. aprila

Ljubljana: 7. poročila in veseli zvoki; 11. šolska ura; 12. iz naše glasbe; 12.60 poročila; 13.02 koncert RO; 14.10 poročila in navodila za izletnike; 18. ženska ura; 18.40 francosčina; 19. poročila; 19.50 turizem, naša življenjska potreba; 20. rezervirano za prenos; 22. poročila; 22.15 koncert RO. — Beograd: razen poročil je ves program prirejen za pravoslavno veliko noč. — Sofija: 12.35 Verdijev Requiem. — Praga: 20. koncert orkestra; 21. 35 lahka glasba; 22. odlomki iz čeških oper; 22.30 zabavni koncert. — London: 20.20 koncert tria; 23. plesna gl.; 23.45 glasba in pesništvo začetkom XIX. stoletja. — Radio-Paris: 21.45 Mozartove in Debussyjeve sonate; 22.45 koncert orkestra. — Rim: 21. Pietrijeva opera »Maristella«; 23.15 pl. gl. — Milano: 17. lahka gl.; 21. zabavni koncert; 22.15 violinski koncert. — Firenze: 17.15 plesna gl.; 19. plošče; 20.30 lahka gl.; 21.30 koncert orkestra; 22.40 pl. gl. — Budimpešta: 17.15 ciganski orkester; 18.10 salonska godba; 19.25 plesna gl.; 20.25 prenos koncerta; 22.10 pester glasbeni spored. — Dunaj: 20. zabavni koncert; 22. orkester za lahko gl. — München: 19.15 simf. koncert. — Bratislava: 19.20 lahka gl.; 20.10 pester spored; 21. simf. koncert; 22.15 zabavni koncert. — Beromünster: 10. odlomki iz oper.

Do torka 30. IV. do 9. ure
dopoldne sprejemamo

oglas

za 1. majsko
številko »Večernika«

ki bo izšla že v torek, 30. aprila 1940,
v povečanem obsegu in veliki nakladi

Zanimivosti

Kdo je Vangčingvej - 'izdajalec kitajskega naroda'

Včeraj še Robespierre kitajske revolucije, danes šahovska figura Japonske

Temnopoltega obraza, brez brade in mehkih potez, na katerem niso ostali sledovi let, s svilenimi, črnimi lasmi in evropsko oblečen — tak je novi predsednik kitajske vlade, 55letni Vangčingvej. Človek poln avantur, revolucionar, intrigant, politični morilec, pa nadarjen pisatelj in zunanji minister nekdanje republikanske vlade Kitajske — to je mož, ki je med fantastičnimi osebnostmi kitajskega političnega življenja prodril najdalje v ospredje kot zaničevani, prej pa občudovani rojak naroda. Včeraj še Robespierre kitajske revolucije, danes izdajalec, šahovska figura japonskega zunanjega ministrstva.

Leta 1910. je za las ušel smrti. Mladi študent je bil kakor mnogi drugi smrten sovražnik pekingške cesarske dinastije. Kot aktivni revolucionar Sunjatsenove stranke je vrgel na voz regenta princa bombo. Na smrt obsojenega ga je cesarica pomilostila. Zakaj, je še danes uganka. Na tisoče kitajskih revolucionarjev je moralo umreti, Vangčingvej, tedaj Chao Min, je lahko pobegnil v tujino...

Na Japonskem je Chao Min nadaljeval pravne studije. Pod imenom Vangčingveja je izdal knjigo: Kitajski problemi in njih rešitev. Postal je slaven in kot tak prešel v kitajsko zgodovino.

Veliki revolucionar Sunjatsen se je mnogo nadejal od njega. Poklical ga je k sebi in postavil kot najimenitnejšega predstavnika mladine za dediča svojih

idej. Zastavil mu je nalogo, da modernizira Kitajsko, vzgoji samozvestno meščanstvo ter svobodoljubljen proletarijat. Zunanje politični spori naj se odstranijo, dvigne trgovina in obrt v deželi po evropskem vzoru.

Po Sunjatsenovi smrti je stopil Vangčingvej na čelo gibanja. V nacionalni stranki Kuomintang je stal na levici, stalno napadan od komunistov. Njegova politična kariera med 1916 in 1926 je doživela mnogo vzponov in padcev. Neštokrat so ga obsodili na smrt, z veliko srečo je vselej ušel tucatom atentatov. Skrival se je ponoči po Šanghaju, Nankingu in Kantonu, dokler ga niso spet v triumfu privedli nazaj. Cela vrsta njegovih nasprotnikov je čez noč izginila v krvi...

Leta 1926 je dokončno prodril. Za svoj vzpon se je imel zahvaliti novi zvezdi Kitajske, generalu Čangkajšku. Komunistični upor 1928 in krvavo udušenje v Kantonu spada v dobo, ko je Vangčingvej s Čangkajškom postal gospodar južne Kitajske. V bojih z Japonsko je pre-

vzel Vangčingvej zunanje ministrstvo, kjer je, vsaj na videz zastopal Sunjatsenove revolucionarne ideje. Razmerje med njim in Čangkajškom se je po 1933 polagoma ohladilo. Ko je bil njegov predlog glede kompromisa z Japonci odklonjen, je demisioniral. Osrednji komite stranke ga je 1938 izključil, na ulicah Nankinga so streljali študentje nanj, kakor on nekdanj v svojih mladih letih...

Vlada Čangkajška se je pred japonskimi četami umaknila. Vangčingvej pa je ostal. Tokio je hotel z njim ter s predstavnikom japanofilov Vangkehminom iz Pekinga, princem Činghuj iz Mongolije in Čangčinghujem iz Mandžukua sestaviti narodni odbor kitajske vlade. Vangčingvej je okleval. Rad bi vladal sam. Letošnjo pomlad je prišel njegov trenutek. Izdal je dedščino Sunjatsena, kakor je izdal Kuomintang, Čangkajška, domovino in vse. Vladati hoče, čeprav kot slavnati mož Japonske. Kasneje, ko bo močnejši, tako računa, bo izgnal Japonce iz dežele...

Mož, ki je ugrabil strelo z neba

Letos poteka 150 let, odkar je umrl Benjamin Franklin, iznajditelj strelovođa. Rodil se je 17. januarja 1706 kot sin ameriškega milarja v Filadelfiji. Že zgodaj se je spoznal z življenjem. Najprej se je učil tiskarstva, se izpopolnjeval v Londonu. Na povratku je 1726. odprl lastno tiskarno in jo povečal s papirnico. Postal je izdajatelj lastnega dnevnika in novinar. Posebno se je zanimal za fiziko, ustanovil je gasilsko organizacijo ter postal generalni poštni mojster vseh angleških kolonij v Ameri-

ki. Leta 1764-1775 je zastopal kolonije pri angleški vladi, po proglasitvi samostojnosti je šel 1771 za delegata USA v Pariz. Tu je uspešno deloval za mlade države, se 1785 vrnil v Ameriko, kjer je imel velike zasluge za ureditev ustave.

Franklin je bil vsestransko spreten, nadarjen mož, ki je razumel duh časa. S tem, da je »ugrabil strelo z neba« in uvedel za zahodne države Evrope poletni čas, je postal slaven tudi v znanosti. Bil je prvi odlični državnik USA, ki se je proslavil v Evropi.

S kolesom v ročnem kovčegu po svetu

Iz severne Italije je dospel pred dnevi v Rim nenavaden gost. Mlad izumitelj iz Bologne je zapustil kolo dvor, odprl zunaj svoj kovčeg, vzel iz njega pedale, kolesa, opornike, sedlo in drugo, sestavil vse skupaj in že letel na kolesu po mestu. Ročni kovčeg je zložil v majhen zavojček. Sredi večnega mesta je razjahal svoje kolo in ga spet pred začudenim občinstvom sestavil ter zložil v priročni kovčeg.

Iznajdba se je izkazala za zelo praktično. Kolesar bo lahko poslej vstopal v avto, vlak ali letalo ter vzel s seboj svoj bicikel, kot ročno prtljago. Kjer koli bo izstopil, bo spet sestavil svojega prijatelja, ga zajahal in že pohitel z njim v okolico. Nič več ne bo sitnosti s spravljanjem v gar-

derobo ali na dvorišča hotelov, še manj pa skrbi, da bi kolo kdo ukradel pred gostilno ali trgovino, če se bo gospodar dalje časa zamudil. Kolo bo kratkoma lahko vzel s seboj v spalnico ali kamor koli že.

Nenavadna stavba je prav gotovo reklamna zgradba cirkuškega ravnatelja Jima Marrana v New Jerseyu. Ima obliko velikega slona, v katerega trupu je šest sob, kopalnica in kuhinja. Stopnice v to reklamno hišo vodijo skozi levo slonovo nogo.

Deset Ku-klux-klanovcev je pred sodiščem v Atlanti, Georgija. Sumijo jih sodelovanja pri umoru nekega policista.

73 ljudem je rešil življenje J. G. Cowie, carinski uradnik iz Porthawla na Angleškem.

Zdravje

Je naše največje bogastvo.

Z bolnimi zobmi

noben

človek ni zdrav.

Chlorodont
zobna pasta

Politik je ustvaril našo zemljo

Najboljše smešnice pripovedujejo Škoti. Najkrepkejšje prihajajo iz židovskih ust. Prikupne anekdote pozna lordska angleška zbornica ali pa francoski parlament. Iz slednjega je tudi dogodek, ko so se pogovarjali poslanci, kirurg, arhitekt in politik o ustvarjenju sveta.

Kirurg je dejal: — Bog bi sploh ne mogel ustvariti zemlje, odnosno človeka, če bi ne bilo kirurga. Saj je Eva vendar nastala iz rebra, ki ga je Bog vzel Adamu.

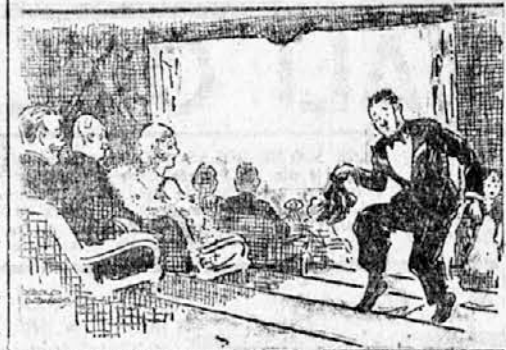
Arhitekt se je odrezal: — Brez arhitekta bi ne mogel Bog v šestih dneh ustvariti sveta. Brez njega bi ne mogel iz kaosa sestaviti vrsto rastlin in živali ter urediti zemeljskega lica.

— In kaos, je navdušeno pripomnil politik, kdo je pa tega ustvaril?... To smo bili mi!...

Železno rudo hočejo ugrabiti s pomočjo posebnih strojev iz valov morskega peska ob obalah Italije. Ob Tirenskem morju so že začeli s poizkusi, pravijo, da je tudi v peščinah Jadranskega morja precej železa.

Boby, pes pismonoša počiva tu. Tako stoji na grobu psa, ki so ga imeli s seboj francoski zuaivi v Maginotovi črti, a ga je v izpoljevanju dolžnosti zadela sovrážna krogla.

Poetične reklame so uvedli v Indokini. Tako ima neka cvetličarna napis: »Vstopite v moj hram. Moje cvetje je tako sveže kakor duša mladega dekleta...«

Moč navade:
— Zakonski mož, ki je prišel v gledališče prepozno.

SOVJETSKI POSLANIK MAJSKI

Je kot zastopnik moskovske vlade v Londonu obiskal državnega tajnika v angleškem zunanjem ministrstvu Butlerja in mu dal pomirljive izjave glede sovjetskega stališča do zavezniških akcij na severu.

FLORENCE RIDDELL

LJUBEZEN NA EKVATORJU
ROMAN 56

»Dolgo že mislim na zidano hišo,« se je oglašil Filip, »toda Glen uporno vztraja pri leseni stehi in bambusovih stenah. Pravi, da glinaste koče najbolj sodijo v okolje Afrike. Neverjetno kako velik smisel ima za prvine divje pokrajine, čeprav je videti zelo civilizirana,« se je zasmejal čez mizo.

Glenison je videla povsod, kamor se je ozrla, znake Anite. V spalnici je ležal čez stol svilen kimono, zeleno in rdeče obšit. Na njeni toaletni mizici je videla nešteto lončkov in škaflic lepota ter celo vrsto stekleničk z vonjavami.

Ne, to ni bila Afrika, si je rekla Glenison — Afrika, ki prihaja k človeku v nočeh v koče iz gline in trav, ko žare in prasketajo v polena in pleše ognjeni soj po levjih in leopardovih kožah, ki so razprostrte po glinastih tleh. Da, to so pristne afriške noči, ko se zazdi človeku v koči, da so oživele levje in leopardove kože ter bodo zdaj zdaj krvoločno planile nanj.

Na kosilu je bilo osem oseb. Glenison je sedela med Jackom Roylancejem in mladim farmarskim vajencem Robertom Stannionom. Poleg sta sedela Robin in Anita. Eliza med Filipom in Michellom

je sedela skoraj nasproti Gleni. Toda niti enkrat se nista srečali s pogledi. Eliza je bila v stalnem pogovoru s Filipom ali Michellom. Po kosilu je odšla družba na verando, kjer je v senci čakala, da opoldanska vročina nekoliko odjenja. Anita ji je pripeljala mladega leva, jedva tri tedne starega.

»Simbessa,« ga je potem odganjala, »Simbessa, dragica, ali si imela dovolj mleka. Saj ti bo počil trebušček.«

Jack Roylance se je kislo nasmehnil. »Ta razneženi mladič je od sile,« je pravi, »Massai nam ga je prinesel, ko smo se vrnili iz Anglije. Levinja je zasledovala naše črede in mladič jo je spremljal.« Potem se je ozrl na svojo ženo, ki se je ljubkovala z malo zverjo kot z otrokom.

»Odkar je prišel v hišo ta mali vrag,« nismo imeli mirne minute,« je nadaljeval Roylance. »Nita vztraja pri tem, da spi mladič ob vznožju najinih postelj. Vsako noč me praviloma dvakrat zbudi iz polnih pljuč se dere. Navadno prileze do moje glave ter me liže po nosu in ušesih, hoteč me tako nekoliko omehčati. Neverjetno mučno. Nita pa spi kakor polni ter se ne zbudi, dokler je parkrat

pošteno ne stresem. Čim smo dobili zverino sem namreč odločno izjavil, da je nikoli ne bom krmil!«

Anita ga sploh ni poslušala. Smešno in odvrtno je ljubkovala mladiča ter ga božala po dlaki: »Kuhala je lisička kašico...« In Anita je bila žena, ki je neštokrat izjavila svojemu možu, da so otroci strašno breme, ki grenijo človeku življenje ter mu ne dovolijo, da bi se ponoči pošteno naspal!

Jack Roylance jo je sedajle opazoval s stisnjenimi ustnicami in mrzlim pogledom.

Ko se je ozračje nekoliko ohladilo, so igrali tenis na peščenem tenišču poleg verande. Igro je opazovala Glen, sedeča v travi z Robinom in Brianom, ki sta se igrala ob njenih nogah. Na eni strani sta igrala Anita in Filip, na drugi Eliza in Michell. Trije črni dečki so jim pobirali žoge.

Potem so igrali vsi štirje moški. Anita je z neko ponudbo peljala Gleno v hišo. Eliza je šla nekaj korakov za njima, potlej se je ustavila ter se vrnila na travnik. Dečka sta že odhajala; Brian je držal Robina za roko ter kobacal z njim čez travnik.

Anita je koj ugotovila, da je Glenison zelo raztresena in vznemirjena. Moj Bog, saj jo ta ženska sploh ne posluša — si je rekla razdraženo — niti se ne zanima za vse to razkošje, ki si ga je pripeljala Anita iz Anglije. Čudno bitje!

Človek bi jo rad razvedril ter ji pokazal zanimive stvari, pa tega niti ne upošteva. Gotovo premišljuje, kako bi šla iz hiše ter poiskala Briana, da bi se mu nič hudega ne zgodilo! Ali vendar ne more biti vsaj ne bo zgodilo. Anita je pogledala skozi odprto okno na vrt. »V senci pod bezgom je; Eliza ga varuje.«

Glenison je bila v hipu pri njej na oknu ter iskala z očmi čez travnik na drugi konec vrta. Tam je sedela Eliza ter držala Briana v naročju. Robina ni bilo videti, gotovo je bil srečen, da se je mogel brez nerodnega Briana nekoliko zletati. Z drugega konca vrta je bilo čuti njegov radosten krik.

Eliza... z Brianom! Glenison je doživela presunljive trenutke. Saj ni vedela, kaj je dejala Aniti v opravičilo. Pustila je gostiteljico samo pri oknu ter zbežala. Anita je zmajevala z glavo in rekla: »Ta ženska je popolnoma neumna! Misli samo na svojega paglavca!«

Glenison je bila medtem že sredi travnika. Eliza je sprva ni videla, dočim je Glenison ni izpustila iz vida. Eliza je sedela tiho, ne da bi zabavala otroka, ki je veselo kobacal v njenem naročju. Nežno je gledila z roko kodrasto glavico ter nepremično zrla v otrokov obraz. Stresla se je, ko se je ustavila Glen pred njo. Glenison pa je sedla poleg nje. Eliza ji je dala otroka ter hotela oditi.

(Dalie.)

Hala! Hala!

Ne zamudite prilike, dokler se traja zaloga!

**Velika odprodaja manufakturnega blaga radi
odselitve! Prodajamo 10-20% cenejše od zna-
no nizke in stare cene. Zato pohitite vsi v ...**

v Češki magazin
(pri glavni policiji) Maribor

Kultura

Koncert violinista Soëtensa

V pravkar minilem tednu, ki je menda v glasbeno-kulturni zgodovini Maribora kar rekorden (saj ni bilo dneva brez koncerta!), je v petek 19. t. m. po prizadevanju tukajšnjega francoskega krožka koncertiral v našem mestu slovit francoski violinist Robert Soëtens. Razlogi finančne narave in zaskrbljenost zaradi kopice drugih koncertov so napotili prireditelje, da so umetnik določili »dvorano« Ljudske univerze. Nočem uganiti, v koliki meri je to opravičljivo sprico tako odličnega gosta, ker že dejstvo, da je umetnik nastopil v omenjenih prostorih, upliva nekaj bolj pomirljivo, tako da si morda Maribor ne bo moral očitati, da je mojstru pri tem ponovnem obisku stavil na razpolago slabše prostore nego prvič, pred leti, ko so njegove gosli pele v bivši lepi kazinski dvorani; vendar sem se moral tega vprašanja dotakniti, ker bo treba v bodoče biti obzirnejši. Kar se tiče mostra samega, pa upam, da je dobil svoje pravo zadoščenje — največje zadoščenje vsakega umetnika — v izredni vzhičenosti in topli hvaležnosti precej številnega in res izbranega koncertnega občinstva, ki je zabrisalo utis o neprimernem prostoru.

Umetnik je v prvem delu koncerta izvajal skladbe klasičnih mojstrov (Veracini: Sonata-concerto, Bach: Sakona in Beethoven: Sonata F dur), v drugem pa dve jugoslovanski skladbi (Škerjanc: Intermezzo romantique in Slavenski: Chant et danse yougoslave) in tri francoske (Debussy: Clair de lune, Delannoy: Danse de négrillons v obdelavi Soëtensovi in Ravel: Tzigane in Rhapsodie. Program je dovolj raznovrsten, da je umetnik lahko dokazal vse svoje sposobnosti v interpretaciji skladb iz raznih dob in raznih narodov. V vsem njegovem izvajanju se je izražalo visoko umetniško pojmovanje. Zdelo se je kakor da skladbe v resnici še

le pred nami nastajajo in se oblikujejo; gradil jih je tako rekoč pred nami in z neko globoko prepričevalnostjo, s sigurnim čutom zmagovitega umetnika, ki ga niti najbolj zapleteni momenti ne spravijo iz ravnotežja. Podpira ga pa pri tem še zanos njegovega loka in izrazitost ritma, močna sočnost zvokov, ki so bili niansirani do podrobnosti in vedno jasni. Mislim, da ostane vsem obiskovalcem v nezbrisnem spominu pomladanska nastrojenost v Beethovni sonati ali pa krepak izraz v Slavenskega skladbi ali pa pa sladka zamišljenost v Debussyevem Luminem svitu (ki ga je moral ponoviti) kakor tudi virtuoznost v zaključnih skladbah. V primerni akustični dvorani bi te odlike bile prišle le še bolj do veljave in povečale velilkanski utis tega koncerta.

Enakovredna umetnica je pianistka Mme Suzanne Roche, ki je pokazala spoštovanja vredne umetniške lastnosti. Oba sta popolnoma vibrirala in velik del vsega viharnega aplava je veljal tudi nji; zlasti na onih mestih, v katerih je izstopala sama izven okvira spremljevalke, smo mogli ugotoviti njeno sigurno in dobro odmerjeno igro.

MLADI PREKMUREC

Revija »Mladi Prekmurec«, ki izhaja sedaj že četrto leto v Murski Soboti, je najlepši dokaz ogromnega duhovnega prevrata, ki ga je doživela ta naša najbolj odročna slovenska pokrajina po osvobojenju. Okoli nje se zbira mlada prekmurška slovenska intelektualna generacija, ki dokazuje občudovanja vredno podjetnost, odločnost in vero v svoje poslanstvo. S tako mladino se nam ni treba bati za bodočnost slovenskega Prekmurja!

Najnovejša skupna 3-4 številka »Mladega Prekmurca« objavlja zopet vrsto zanimivih prispevkov leposlovnega in

esejističnega značaja. D. S. opisuje skupinski obisk pri Mišku Kranjcu, ki priča s kakšno zaverovanostjo gledajo mladi ljudje na tega našega pisatelja. I. Vrhovec je prispeval zanimivo poročilo o kaplana Matije Balazica povesti »Na križopotji življenja«, ki pa ni samo poročilo, ampak prikaz celokupnega duhovnega položaja v sedanjem Prekmurju v treh glavnih skupinah: slovenski narodni in napredni, konservativni in evangeličanski. F. N. razpravlja o človeku in tehniki, K. Z. o goričkem otroku, D. Bravničar o delovnih taborih, F. Trdko pa razpravlja o gospodarskem življenju v Prekmurju. Zadnji prispevek, ki je posebno zanimiv, se bo nadaljeval.

Pesmi so prispevali B. Rudolf »Da nismo zreli?« (prevod iz Si-Kinga), Pajlin »Pomladne elegije« (trije soneti), Marija Kardoš »Mojstevnik«, Erna Muser »Tatjanini soneti« in Vladko Kos »Slepec« ter »Vprašanja«. Slede še književna poročila in zapiski, v katerih izvemo o novih delih Miška Kranjca, naših kulturnih stikov z Madžari, Prekmurškemu muzejskem društvu in drugih zadevah. »Mladi Prekmurec« se naroča v Murski Soboti in stane samo 30 din na leto.

k Uspeh Stjepana Ivelje v Brnu. Tenorist Stjepan Ivelja, ki je bil nekoč dalj časa član našega mariborskega gledališča, nastopa sedaj na Češkem. Prav te dni je doživel velik uspeh v Brnu, kjer je pel ulogo vojvode Mantovskega v Verdijski operi »Rigoletto«. Vsi brnski listi so objavili o tej njegovi kreaciji lajskave ocene. Kritiki pravijo, da je prvovrsten lirski tenor belcantist.

k Prvi hrvatski zvočni film. Poročali smo že, kako velik uspeh je dosegel hrvatski dramatik Geno Senečić s svojo dramo »Nenavaden človek« v Pragi. Kakor pa poročajo sedaj zagrebški listi, bodo to Senečićevo dramo v Pragi tudi filmali, in sicer v češki in hrvatski verziji. Tako bo ta film dejansko prvi hrvatski in sploh jugoslovanski zvočni film.

DOG

MEETING V PROSLAVO 10 LETNICE SSK MARATONA

SSK Maraton bo priredil v nedeljo, 12. maja, z začetkom ob 9. na stadionu SK Železničarja medklubsko propagandno atletsko tekmovanje v proslavo 10 letnice klubovega obstoja. Obsežen spored tekmovanja je sledeč:

Predtekmovanja v teku na 100 m za juniorje B in C ter seniorje, met krogla (7,25 kg) za seniorje in omladince, met diska (1,50 kg) za juniorje B in C, predtekmovanje v teku na 400 m za seniorje in omladince, skok v daljavo za seniorje in omladince, finale na 100 m za vse skupine, finale na 400 m, tek 1000 m za juniorje B in C, met diska (2 kg) za seniorje in omladince, skok ob palici za seniorje, omladince in juniorje C, tek 5000 m za seniorje, stafeta 4x100 m.

Pravico tekmovanja imajo vsi člani klubov, včlanjenih v JAZ, prijave pa je treba poslati do 10. maja opoldne na naslov: Jože Smerdel, Maribor, Gosposka 23, poznejše prijave se bodo upoštevale le proti prijavnini din 5 — za osebo in točko. Vsak klub naj prijavi v vsaki disciplini le do 6 tekmovalecev, pri isti panogi za vse letnike skupaj 6 tekmovalecev, razen teka na 1000 m in 5000 m.

s Upravni odbor Mariborske zimsko-sportne podzveze v Mariboru se je na zadnji seji konstituiral sledeče: predsednik Zoržut, podpredsedniki Golubovič, Kovač in inž. Lenarčič, tajnik Matela, blagajnik Forstnerič, tehnični vodja Herič, gospodar Sapec. Za delegate za Banovinski turistični odbor, Tujskoprometno zvezo in Mestni turistični odbor v Mariboru so bili določeni Zoržut, Forstnerič in Voglar.

s Zadnje kolo tekm v slovensko-hrvatski ligi se bo odigralo v nedeljo, in sicer Slavija (O)—Ljubljana, Concordia—Slavija (V), Gradjanski—Hašk, Hajduk—Sask, Bačka—Split.

s V srbski ligi bo bržkone padla odločitev, kateri klub bo kot tretji prišel v finale. Na sporedu so tekme BSK—Zemun, Bask—Zak, Slavija (S)—Jugoslavija, Gradjanski (S)—Vojvodina, Bala—Jedinstvo.

s Punčec in Mitlić sta izgubila v Rimu v igri v dvoje proti italijanskemu paru Taroni-Vido s 6:4, 3:6, 6:4. Igrala sta slabo, zlasti Mitlić. Punčec se bo iz Rima vrnil domov, Pallada je že v Zagrebu, Mitlić in Kovačeva pa bosta nastopila še na mednarodnem turnirju v Capriju.

MALI OGLASI

CENE MALIH OGLASOV: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par. najmanjša orisotobina za te oglase le din 9.—. Družbe, preklic. dopisovanja in ženskovnanjski oglasi din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase le din 10.—. Debele tiskane besede se računajo dvojnó. Oglasni davek za enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga le vnositi v listu skupaj z naročilom ali pa po poštni položnici na čekovni račun št. 11.409. Za vse oismene odzovore v dele malih oglasov se mora priložiti znak za 2 din

Razno

POSKUSITE TUDI VI sladki kmetijski kruh. V okusu, vitaminih in trajnosti nedosegljiv. Pekarna Rakusa, Koroška cesta 24. 2150-1

PLAŠČE

iz balonske svile v lepem kroju in veliki izbiri nudi modna trgovina Jos. Šraj, Maribor. 2627-1

Vedno nove

VZORCE BLAGA za obleke in plašče za damo in gospoda prinaša modna trgovina Jos. Šraj, Maribor. Oglejte si izložbo! 2628-1

IZJAVA.

Podpisani Ivan Matl izjavljam, da nisem in tudi nikdar nisem bil član »Kulturbunda«. Raznašalce klevet o moji osebi bom sodno zasledoval. — Ivan Matl. 2621-1

Posesi

STAVBENA PARCELA na prodaj. Vprašati v hiši Kinetijske družbe. Meljska cesta 12. 2600-2

PARCELE

poceni na prodaj v Studenih v bližini šole in cerkve. Vprašati Karažinec, Praprotnikova 8, Krčevina. 2623-2

STAVBENA PARCELA.

Kamnica, glavna cesta, na prodaj. Ponudbe poslati na ogl. odd. »Večernika« pod »Mariborski otok«. 2619-2

Prodaj

SPORTNI VOZIČEK, dobro ohranjen, se prodaj. Kraljeviča Marka ulica 15, I. nadst. 2625-4

LOVSKEGA PSA

čiste pasme prodam. Hinko Hadner, Prisojna 23, Meljski hrib. 2630-4

Sluzbo dobi

Takoj sprejem mlajšega TRGOVSKEGA POMOČNIKA ali POMOČNICO

za samostojno vodstvo manjše podeželske trgovine v industrijskem kraju Savinjske doline. Prednost imajo tisti, ki bi bili v pomoč v gostilni, ki je v isti hiši. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Trgovski pomočnik«. 2635-9

PRODAJALKA

se sprejme za seljme z malo kavcije. Gospelna 7, vrata 6. 2620-9

KOVAŠKI POMOČNIK

dobi stalno službo, vslop takoj, pri B. Brunčko, kovaški mojster, Sv. Lovrenc na Poh. 2634-9

Iščem mlajšo

KUHARICO ZA VSE, ki ima veselje do otrok. Predstaviti se: Anica Božič, Gosposka ulica 3. 2633-9

KROJAŠKEGA POMOČNIKA za velike komade sprejemem. Kos Viktor, Glavni trg 16. 2631-9

Stanovanje

KOMFORTNO STANOVANJE dvosobno, v novi vili se odda s I. majem ali junijem. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 2587-5

DVORIŠČNO STANOVANJE 2 sobi, kuhinja, se odda upokojencu — dve osebi. Vprašati v ogl. odd. »Večernika«. 2632-5

Spomnite se CMDI

DVE SOBI

kuhinja in vrt, v magdalen-skem okraju oddam s I. majem v najem. Vprašati pri Milavec, Aleksandrova 49. 2626-5

Kam, kje?

VINA

izborne kvalitete iz lutomerskega in tukajšnjega okoliša dobite najceneje pri Senici, Ulica kneza Koclja, Čez ulico že od enega litra naprej znaten popust. 2611-17

RADIO GODEC MARIBOR

ROLES na obroke

KRALJA PETRA TRG 6

Aka

želite oglaševati, pokličite telefon:

25-67

NAJPOPOLNEJŠE HARMONIKE SVETA

HOHNER

GENERALNO ZASTOPSTVO

SCHNEIDER

ZAGREB, NIKOLIČEVA 10

ZAHTEVAJTE BRESPLAČNI CENIK

harmonike so od vseh najboljše

Svila za birmanke v veliki izbiri po nizkih cenah pri

Trpinu

Prenehalo je biti danes ob 1/2.12. uri blago srce mojega moža, brata, strica, svaka, gospoda

Jakoba Kovača

krojaškega mojstra in hišnega posestnika

Na zadnji poti ga bomo spremili iz mrtvašnice mestnega pokopališča v petek, 26. aprila, ob 4. uri popoldne.

CELJE, 24. aprila 1940.

Užaloščena soproga
Antonija Kovač, roj. Topolšek

BIRMANSKA DARILA

različnih kakovosti, po nizkih cenah v trgovini zlatnine in srebrnine.

A. K. F. M. A. N. s. O. F. F. M. A. N.